

W Gminie Gózd zasadniczą część użytków rolnych znajduje się w posiadaniu indywidualnych rolników. Przeważają tu średnie gospodarstwa rolne od 5 do 10 ha, chociaż udział gospodarstw małych (od 2 - 5 ha) i większych (od 10 - 15 ha) wynosi ponad 10%. Te niewielkie gospodarstwa z reguły nastawione są na małą produkcję zarówno zwierzęcą jak i roślinną. Wystarczają one jedynie na pokrycie indywidualnych potrzeb poszczególnych rolników, nadwyżki tej produkcji są dopiero sprzedawane bądź też wymieniane na inny towar. Dochody z takiej działalności są niewystarczające by utrzymać rodziny rolnicze. Większość rolników musi dorabiać pracując w zakładach bądź przedsiębiorstwach produkcyjnych w najbliższych miastach

Kierunki i zasady gospodarowania w obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej

1. Zachowanie rolnictwa jako wiodącej funkcji w gminie.
2. Intensyfikacja ukształtowanych kierunków produkcji rolniczej, a przede wszystkim produkcji na zaopatrzenie:
 - Mieszkańców gminy i miasta Radomia w świeże artykuły pochodzenia rolniczego (jaja, owoce, warzywa, mleko, mięso, miód, itp.)
 - Zakładów przetwórczych w surowce (owoce, warzywa, mleko, mięso).
3. Promocja agroturystyki i produkcji zdrowej żywności w gminie.
4. Rozwój intensywnego i średniointensywnego rolnictwa na terenach południowej i środkowej części gminy obejmujące najlepsze obszary gminy do produkcji rolnej.
5. Działania na rzecz:
 - Zapewnienia podstawowych urządzeń obsługi rolnictwa z zakresu zaopatrzenia w środki do produkcji rolnej,
 - Zbytu produkcji rolniczej- rozwój małych zakładów przetwórczych, usług związanych z dystrybucją (hurtownie) itp.,
 - Poprawy struktury agrarnej (scalanie użytków rolnych, preferencje w powiększaniu gospodarstw),
 - Wykorzystanie nadwyżek siły roboczej w gminie do produkcji towarów pracochłonnych – warzyw, tytoniu, truskawek, ziół, jaj, drobiu, mleka, miodu,

3.5. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna.

Plan systemu komunikacyjnego.

Na terenie gminy brak jest szlaków kolejowych. Głównym ciągiem komunikacyjnym pozostaje trasa kolejowa Nr 12 (Łódź-Radom-Puławy-Lublin). Przebiega ona praktycznie przez środek gminy (zachód-wschód). Przy niej zlokalizowany jest ośrodek gminy. Pozostałe drogi mają charakter lokalny i znajdują się

pod Zarządem Gminy.

Zgodnie z założeniami polityki Gminy Gózd, planowane jest rozbudowanie sieci drogowej wzdłuż sieci krajowej Nr 12 i takie opieranie kierunków dróg, aby maksymalnie skierować dojazd do ośrodków sąsiednich, takich jak: Radom, Pionki, Jedlnia Letnisko, Tczów, Zwolen, Skaryszew. Obecnie trwa budowa ul. Adamów w Goździe (wraz z chodnikiem i krawężnikami) oraz drogi w miejscowości Kolonia Kuczki. Łączna wartość inwestycji wynosi 700 tys. zł. Planowany termin oddania inwestycji do eksploatacji-koniec lipca 2004 roku. Pieniądze pochodzą w głównej mierze z funduszy SAPARD.

W najbliższym czasie planowania jest budowa ok. 12,5 km dróg w miejscowościach:

- Lipiny -o długości 2,3 km,
- Gózd, ul. Kościelna -o długości 1,0 km,
- Gózd-Lipiny -o długości 1,3 km,
- Drożanki-Korytka -o długości 1,2 km,
- Drożanki-Podmostki -o długości 1,7 km,
- Wojślawice-Kłonów -o długości 2,7 km,
- Grzmucin (pętla) -o długości 2,3 km.

Obecnie (czerwiec 2004) trwa procedura uzgadniania dokumentacji projektowej

Zestawienie dróg gminnych na koniec roku 2003 obrazują poniższe tabele:

klasa L

Nr i nazwa drogi	Długość drogi [km]				Powierzchnia drogi [tys.m ²]				Przepusty liczba/długość- przekrój [szt./m-m]	Mosty długość/powierzchnia [m/m ²]
	ogół em	w tym	o nawierzchni:		ogół em	w tym	o nawierzchni:			
			bitu m.	bet on ow			gruntowej w tym (żużl.)	bitu m.		
(Kol.Gzowice)-granica gminy-Budy Niem.-Lipiny- gr. gmi. (Linów) nr dot. 3430004 i 3430011	6,3	3,8	-	2,5 (2,5)	30,3	17,8	-	12,5 (12,5)	4/42-0,6	9,8/69,6
(Janów) – granica gminy -Małęczyn- Kol. Wojślawice nr dot. 3430011 i 3430002	6,0	6,0	-	-	29,7	29,7	-	-	4/39-0,6	5,4/39,4
Klwatka Królewska– granica gminy (Myśliszowice) nr dot. 3430003	1,5	1,3	-	0,2 (0,2)	7,6	6,6	-	1,0 (1,0)	1/8-0,6 1/7-2ø0,6	-

Klwatka Królewska-Kłonów nr dot. 3430005	5,5	2,8	-	2,7 (0,8)	27,5	14,0	-	13,5 (4,0)	2/24-0,6	-
Kol.Kuczki-Gózd-Karsz. nr dot. 3430006	7,6	6,0	0,4	1,2(0,3)	36,0	27,4	2,0	6,6 (2,1)	6/60-0,6	-
Kuczki Wieś-Drużanki Podmostki nr dot. 3430007	7,4	1,9	0,5	5,0 (3,0)	36,3	8,8	2,5	25 (15,0)	4/30-0,6	-
Kol.Kuczki-Niemianow. nr dot. 3430008	1,4	1,4	-	-	7,0	7,0	-	-	1/12-0,6	-
Kiedrzyń-Klwatka Figiet. nr dot. 3430010	3,2	0,9	-	2,3 (1,5)	15,4	3,9	-	11,5 (7,5)	2/20-0,6	-
droga przez wieś Małęczyn (ul.Szkolna) nr dot. 3430012	1,5	-	-	1,5 (1,5)	7,5	-	-	7,5 (7,5)	1/8-2ø0,6	-
Kuczki Wieś- Kłonów nr dot. 3430015	1,8	-	-	1,8	9,0	-	-	9,0	1/10-0,6	-
Kłonówek-granica gminy-(Kłonowiec)	1,0	1,0	-	-	5,0	5,0	-	-	-	-
Gózd, ul. Adamów	0,5	-	-	0,5(0,5)	2,5	-	-	2,5(2,5)	-	-
Kuczki Kolonia - Kleciska	2,1	0,3	-	1,8(1,8)	8,4	1,2	-	7,2	-	-
Gózd, ul. Kościelna - Lipiny	1,8	0,2	-	1,6(0,8)	9,0	1,0	-	8,0(8,0)	-	-
Niemianowice p.wieś	2,0	0,9	-	1,1(1,1)	8,0	1,8	-	7,2(7,2)	2,20-0,6	-
Grzmucin Św.Jan-Place-Pięc.-Budy-Trzymorgi	4,1	0,2	-	3,9	16,4	1,6	-	14,8(14,8)	-	-
Kuczki Wieś - Kłonówek	2,7	-	-	2,7	13,5	-	-	13,5	-	-
RAZEM	56,4	26,7	0,9	28,8(14,0)	269,1	125,8	4,5	139,8(82,1)		15,2/109

Klasa D

Nr i nazwa drogi	Długość drogi [km]				Powierzchnia drogi [tys.m ²]				Przepusty liczba/długość-przekrój [szt./m-m]	Mosty długość/powierzchnia [m/m ²]
	ogół em	w tym nawierzchni:			ogół em	w tym nawierzchni:				
		bitu m.	bet on ow	gruntowej w tym (żużl.)		bitu m.	bet on ow	gruntowej w tym (żużl.)		
13- p.wieś Małęczyn (ul.Ziemb. do ul.Lubelsk.	2,9	-	-	2,9 (2,0)					5/.....-.....	-
Małęczyn ul.Kościelna	1,0	0,2	-	2,8 (1,8)	5,0	1,0	-	4,0 (4,0)	1/.....-.....	-
Małęczyn ul.Zachodnia	0,4									-
Małęczyn ul.Wschodnia	0,3									-
Małęczyn ul.Bankowa	1,4									-
Kiedrzyń p.wieś	1,7	1,0								-
Kiedrzyń k.cmentarza	0,3	0,3								-
Kiedrzyń -Kłw. Zamłyn.	1,6									-
Klwatka p.wieś	2,7	0,9								-
Grzmucin Trzymorgi	0,9	0,6								-
Grzmucin Nowina	1,5									-
14- p.wieś Wojstawice	0,8	0,8	-	-	4,0	4,0	-	-	2/20-06	-

Kłonówek-Kłonów	1,5										-
Kłonów Praga	1,0										-
Kłonów - Drużanki	3,0										-
Drużanki Spaleniska	0,2										-
9- Podgóra-Cz.L.-Lipiny	3,7	0,7	-	3,0	18,5	2,8	-	15,7	1/10-0,6		-
Gózd ul.Czarnecka	0,3										
Gózd ul.Szkolna	0,6	0,3	0,3								
Gózd ul.Lekarska	0,2	0,2									
Gózd ul.Zachodnia	0,6										
RAZEM	26,6	5,0									

Gospodarka wodno-ściekowa.

Długość sieci wodociagowych wynosi-113,5 km.

Długość sieci kanalizacyjno-sanitarnej-20,5 km.

Sieć wodociagowa obsługiwana jest przez 2 stacje uzdatniania wody, natomiast kanalizacyjno-sanitarna przez 2 oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 728 m³ na dobę. Wskaźnik zwodociagowania tj. ilość przyłączy/100 gospodarstw wynosi 15,9 %. Ogólna liczba przyłączy-1245.

Infrastruktura techniczna

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Pełne zwodociagowanie gminy, • Rozpoczęty proces kanalizacji gminy, • Telefonizacja gminy, • Dobra sieć drogową, • Zapotrzebowanie społeczne na inwestycje infrastrukturalne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak pełnej kanalizacji gminy, • Zły stan nawierzchni części dróg na terenie gminy, • Brak gazyfikacji, • Brak systemu gospodarki odpadami.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Środki pomocowe na rozbudowę infrastruktury technicznej, • Współpraca międzygminna, • Polityka państwa ukierunkowana na rozwój obszarów wiejskich. 	<ul style="list-style-type: none"> • Skomplikowane procedury pozyskiwania środków pomocniczych, • Brak środków własnych (niskie dochody budżetu gminy) na współfinansowanie inwestycji.

Gospodarka energetyczna.

System zaopatrzenia w energię elektryczną jest zadawalający przy znikomej awaryjności urządzeń i linii napowietrznych.

Zadania planowane

- realizacja nowych stacji transformatorowych SN/NN w miejscowościach: Kiedrzyń, (2 obiekty), Małęczyn, Klwatka, Piskornica, Drużanki, (Sobolew), Drużanki (Podmostki).
- Modernizacja i wprowadzanie nowego oświetlenia przestrzeni publicznej i dróg.
- Bieżąca konserwacja funkcjonujących stacji transformatorowych oraz linii przesyłowych średniego i niskiego napięcia.
- Modernizacja linii napowietrznych poprzez zastępowanie ich liniami kablowymi.

Planuje się również zakończyć budowę oświetlenia dróg na terenie gminy.

Gospodarka odpadami stałymi.

Gospodarka odpadami na terenie gminy opiera się na selektywnej zbiórce odpadów stałych, polegającej na zbiórce odpadów opakowaniowych przez Agencję Usługową „SKALAR” Radom ul. Kielecka 18. . Selektywnej zbiórce podlegają następujące odpady: opakowania z papieru i tektury, opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania z metali i opakowania szklane. Zbiórka w/w odpadów prowadzona jest nieodpłatnie z gospodarstw domowych systematycznie 2 razy w miesiącu w okresie letnim i raz w miesiącu w okresie zimowym. Pozostała frakcja odpadów komunalnych nie nadająca się do wykorzystania (odzysku) usuwana jest we własnym zakresie przez mieszkańców do gminnych kontenerów typu KP – 7 przeznaczonych do gromadzenia odpadów komunalnych. Na terenie gminy jest rozstawionych 17 szt. ww. kontenerów. W roku 2003 łącznie na terenie gminy wytworzono 297,525 Mg (ilość ustalona na podstawie ewidencji odpadów komunalnych, prowadzonej w oparciu o faktury wystawione przez firmę Sita Radom oraz sprawozdania przekazywane przez Agencję SKALAR.

Skład i ilość odpadów komunalnych przekazanych do odzysku w 2003 roku przedstawia poniższa tabela. Ilość ustalono na podstawie sprawozdań sporządzonych przez Agencję SKALAR.

L.p.	Rodzaj odpadów	Ilość odpadów
1	Papier karton	57,05
2	Szkło	21,2
3	Tworzywa sztuczne	54,938
4	Metale	1,705
5	Odpady wielomateriałowe	6,96
6	Aluminium	0,292
Łącznie		142,145

W gospodarstwach domowych wytwarzane są również odpady, które wykorzystywane są we własnym zakresie przez mieszkańców gminy. Do takich odpadów zaliczyć można: odpady kuchenne ulegające biodegradacji, żużle, odpady drewna itp.

Lp.	Rodzaj odpadów komunalnych	Ilość w Mg.
1.	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	5975
2.	Odpady z terenów zieleni	937

3.	Papier i kartony nieopakowaniowe	1776
4.	Opakowania z papieru i tektury	1776
5.	Opakowania wielomateriałowe	394
6.	Tworzywa sztuczne nieopakowaniowe	2503
7.	Opakowania z tworzyw sztucznych	1073
8.	Odpady tekstylne	825
9.	Szkło nieopakowaniowe	330
10.	Opakowania z szkła	1871
11.	Metale	771
12.	Opakowania z blachy stalowej	220
13.	Opakowania z aluminium	110
14.	Odpady mineralne	2813
15.	Drobna frakcja popiołowa	7320
16.	Odpady wielkogabarytowe	2164
17.	Odpady budowlane	4327
18.	Odpady niebezpieczne	228
	ŁĄCZNIE	35475

Mienie komunalne.

Informacja o stanie mienia komunalnego na dzień 11.12.2003r. gruntu ogółem (ha), 18,84 w tym:

- rolne-2,25,
- działki budowlane-13,89,
- pozostałe-2,71.

Budynki-liczba ogółem-20 w tym:

- mieszkalne -3,
- obiekty szkolne, obiekty kulturalne-10,
- pozostałe obiekty użyteczności publicznej-7.

Identyfikacja problemów w zakresie zagospodarowania przestrzennego.

Skrócić i uprościć procedurę dotyczącą całego procesu przygotowania inwestycji do realizacji dotyczy to ustawy prawo budowlane oraz ustawy o planowaniu przestrzennym.

Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy nie ma zbiorczych systemów grzewczych. Lokalne kotłownie funkcjonują w obiektach użyteczności publicznej. Gospodarstwa domowe posiadają indywidualne źródła ciepła i opalane przeważnie na paliwie węglowym.

Telekomunikacja

Na obszarze gminy funkcjonuje 191 urządzeń abonenckich bazujących na centrali telefonicznej o pojemności 500 NN.

Zadania planowane

- Montaż szaf kablowych w miejscowościach: Klwatka, Gózd, Podgórze.

- Modernizacja funkcjonujących linii napowietrznych poprzez ich kablowanie.
- Rozbudowa sieci abonenckiej w miarę wzrostu zapotrzebowania.

3.6. Środowisko naturalne

Na terenie gminy znajdują się dwa pomniki przyrody:

1. buk pospolity, obwód 325 cm,
2. dąb szypułkowy, obwód 350 cm.

Na podstawie ustawy o ochronie przyrody z 1991r. drzewa te stanowią obiekty prawnie chronione.

Współczesna ochrona przyrody nie podlega już tylko na zachowaniu najcenniejszych jej fragmentów w rezerwach przyrody i parkach narodowych. Obecnie dąży się do takich zmian w sposobach gospodarowania, które pozwalają utrzymać naturalne walory środowiska na dużych zamieszkałych przez człowieka obszarach wykorzystywanych gospodarczo. Ustawa o ochronie przyrody 1991r., wprowadza nową formę ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego a mianowicie, Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy.

Na obszarze gminy wyodrębniono dużą powierzchnię kwalifikującą się do wprowadzania tej indywidualnej ochrony przyrody tj. Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Czarny Lasek-Podgórze”. Obszar ten charakteryzuje się dużą różnorodnością środowisk np. zbiorniki wodne.

Działania gminy na rzecz ochrony przyrody koncentrują się więc na tworzeniu programu ochrony przyrody uwzględniającego ochronę, wzrost lesistości, odbudowanie naturalnej retencji oraz wzmocnienie populacji gatunków zagrożonych.

Środowisko naturalne:

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Czyste środowisko naturalne, • Tereny pod zalesienia, • Ekologia priorytetem gminnej polityki inwestycyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewielki współczynnik lesistości gminy, • Niska świadomość ekologiczna mieszkańców, • Dzikie wysypiska.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Środki zewnętrzne na zalesienia i rozwój małej retencji, • Edukacja ekologiczna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak koordynacji działań w sferze ochrony środowiska, • Niewystarczające środki na inwestycje proekologiczne.

3.7. Główne problemy rozwoju społeczno- gospodarczego

Główną barierę rozwoju społeczno-gospodarczego gminy stanowi brak środków w budżecie gminy (niskie dochody własne). Pozyskanie środków z funduszy strukturalnych umożliwi podjęcie działań, poprawiających sytuację mieszkańców w poszczególnych sferach życia społecznego.

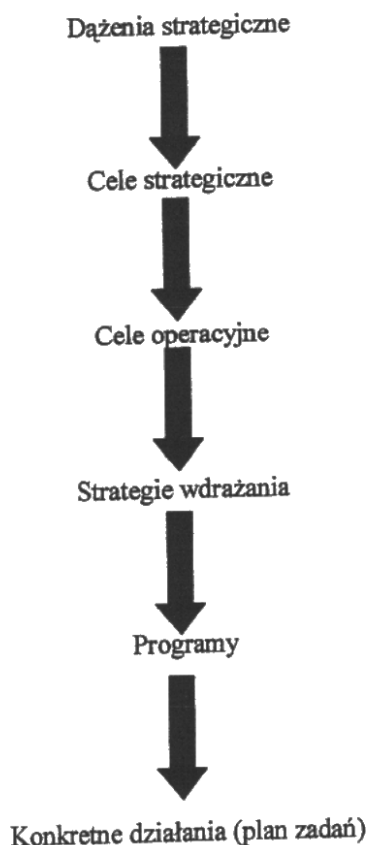
Za najważniejsze problemy społeczności gminy Gózd uznano:

- Wysokie bezrobocie i uznane z tym ubożenie mieszkańców,
- Niewystarczającą ofertę edukacyjną dla dorosłych (edukacja ekologiczna, gospodarcza), niesprawny system przepływu informacji w gminie,
- Niepełną infrastrukturę techniczną na terenie gminy,
- Niewielki zasób atrakcyjnych terenów inwestycyjnych,
- Zwiększenie środków na poprawę stanu technicznego dróg na terenie gminy Gózd.

4. Cele strategiczne i cele operacyjne rozwoju gminy.

Planowanie rozwoju gminy

Proces planowania rozwoju gminy ma na celu ustalenie w jakim kierunku powinna zdygotać gmina w ciągu najbliższych kilkunastu lat. Plan oparty o przeprowadzoną analizę stanu obecnego gminy i uwzględniający wnioski z analizy SWOT pozwala na dobór optymalnych rozwiązań umożliwiających osiągnięcie zamierzeń wcześniej określonych dokładnie zdefiniowanych celów działania. Proces planowania przebiega zgodnie z przedstawionym niżej schematem.

Sfera społeczna

I Cel strategiczny: Wysoki poziom życia mieszkańców gminy.

Celem działań podejmowanych przez Samorząd Gminy powinno być dążenie do umożliwienia mieszkańcom gminy życia na poziomie odpowiadającym aktualnym standardom. Istniejące różnice między terenami wiejskimi

a miastami w dostępie do urządzeń infrastruktury technicznej, kultury, rekreacji powinny być systematycznie niwelowane. Najważniejszym problemem jest istniejące wysokie bezrobocie (również „bezrobocie ukryte” – w rolnictwie) – rozwój gminy wymaga podjęcia starań o pozyskanie inwestorów tworzących nowe miejsca pracy.

SŁABE STRONY	STRATEGIA KONWERSYJNA	MOCNA STRONA (zneutralizowane zagrożenie)
<ul style="list-style-type: none"> • Stosunkowo niski poziom wykształcenia mieszkańców • Brak miejsc pracy • Zły stan techniczny części budynków użyteczności publicznej 	<p>I Cel strategiczny</p> <p>Wysoki poziom życia mieszkańców gminy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu bazy i wyposażenia placówek oświatowych • Poprawa stanu bazy placówek ochrony zdrowia • Poprawa obsługi inwestorów i mieszkańców w Urzędzie Gminy

Sfera gospodarcza

II Cel strategiczny: Rozwój gospodarczy przyjazny środowisku

Gmina Gózd jest gminą rolniczą–również w przyszłości ten sektor gospodarki będzie dominujący. Rozwój gospodarczy gminy Gózd będzie uzależniony od możliwości rozwoju nowoczesnego rolnictwa i przetwórstwa. Działania Samorządu wspierające rolnictwo i przetwórstwo to przede wszystkim rozbudowa systemów infrastruktury technicznej i systemu komunikacyjnego. Ważnym czynnikiem będzie również stworzenie warunków do rozwoju małej przedsiębiorczości –przygotowanie terenów pod inwestycje, system ulg dla osób i firm, tworzących nowe miejsca pracy itp. Samorząd gminy powinien preferować działalność gospodarczą nieuciążliwą dla środowiska.

Mocne strony	Odpowiadające im szanse rozwoju	Cel strategiczny
<ul style="list-style-type: none"> • Tradycje rolnicze, • Dobre warunki dla rozwoju rolnictwa, • Dobre położenie gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Środki pomocnicze na rozwój rolnictwa i sektora MŚP, • Pozyskanie inwestorów, • Rozwój infrastruktury technicznej, umożliwiając rozwój podmiotów gospodarczych, • Rozwój ekologicznego rolnictwa. 	<p>II Cel Strategiczny</p> <p>Rozwój gospodarczy przyjazny środowisku</p>

Infrastruktura techniczna

III Cel strategiczny: Kompleksowa infrastruktura techniczna i drogowa w gminie

Pełna infrastruktura techniczna i drogowa jest czynnikiem warunkującym osiągnięcie wszystkich założonych celów rozwoju gminy. Realizacja zadań związanych z rozbudową systemów infrastruktury technicznej i drogowej wymaga znacznych środków finansowych-budżet gminy samodzielnie nie będzie w stanie sfinansować większości inwestycji. Konieczne jest podjęcie starań o pozyskiwanie środków zewnętrznych, pochodzących z funduszy strukturalnych UE, funduszy ochrony środowiska, budżetu państwa i innych.

Słabe strony	Strategia Konwersyjna	Mocna strona (Zneutralizowane Zagrożenie)
<ul style="list-style-type: none"> • Brak pełnej kanalizacji gminy, • Zły stan nawierzchni części dróg na terenie gminy, • Brak gazyfikacji, • Brak systemu gospodarki odpadami. 	<p>III Cel Strategiczny</p> <p>Kompleksowa infrastruktura techniczna i drogowa w gminie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój systemów kanalizacji i oczyszczania ścieków, • Wprowadzenie systemu gospodarki odpadami, • Poprawa stanu dróg.

Środowisko naturalne

IV Cel: Utrzymanie dobrego stanu środowiska naturalnego

Stan środowiska naturalnego w gminie Gózd jest dobry-zanieczyszczenia powietrza, wód, gleb są na poziomie znacznie niższym niż dopuszczalne normy. Zadaniem Samorządu jest prowadzenie takich działań, aby utrzymać dobry stan środowiska oraz podnosić jego walory (zalesienia gleb nieprzydatnych rolniczo, budowa zbiorników retencyjnych, wprowadzenie docelowego systemu gospodarki odpadami itp.).

Słabe Strony	Strategia Konwersyjna	Mocna strona (Zneutralizowane Zagrożenie)
<ul style="list-style-type: none"> • Niewielki współczynnik lesistości gminy, • Niska świadomość mieszkańców, • Dzikie wysypiska. 	<p>IV Cel Strategiczny</p> <p>Utrzymanie dobrego stanu Środowiska naturalnego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zalesienia gleb niższych klas, • Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców, • Sprawny system gospodarki odpadami.

W ramach opisanych celów strategicznych (głównych) można zdefiniować cele operacyjne (pomocnicze):

Poniżej przedstawiono nazwy celów operacyjnych i podstawowe działania, które należy podjąć dla osiągnięcia tych celów:

- **Inwestowanie w młodzież**-poprawa warunków nauki młodzieży, zwiększenie oferty edukacyjnej placówek oświatowych (zajęcia pozalekcyjne), stworzenie odpowiednich warunków spędzania wolnego czasu (rozbudowa bazy sportowej, rekreacyjnej),
- **Podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców**-umożliwienie mieszkańcom gminy podnoszenie kwalifikacji i zdobywania wiedzy m. in. W zakresie działalności gospodarczej, pozyskiwania środków zewnętrznych na rozwój gospodarstw rolnych i działalności gospodarczej, nowych technologii chroniących środowisko itp.,
- **Dobry stan i wyposażenie bazy infrastruktury społecznej**-poprawa warunków lokalnych placówek oświatowych, kulturalnych, służby zdrowia, ochotniczej straży pożarnej oraz modernizacja wyposażenia

placówek,

- **Rozwój nowoczesnego rolnictwa i przetwórstwa**-wsparcie tworzenia grup producenckich, ułatwienie przepływu informacji o funduszach i programach Unii Europejskiej, wsparcie działań marketingowych i promocji lokalnych produktów,
- **Gmina przyjazna dla inwestorów**-stworzenie systemu ulg dla osób i firm tworzących nowe miejsca pracy, systemu zachęt dla inwestorów, poprawa obsługi inwestorów w Urzędzie Gminy (standardy ISO), promocja gminnej oferty inwestycyjnej,
- **Bogata oferta terenów inwestycyjnych**-pozyskanie i uzbrojenie podstawową infrastrukturę techniczną terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkalne, rekreacje, działalność gospodarczą, promocja gminnej oferty w tym zakresie,
- **Rozwój systemów infrastruktury technicznej**-rozbudowa systemu odbioru i oczyszczania ścieków oraz oczyszczalni przyzagrodowych, gazyfikacja gminy, modernizacja sieci elektroenergetycznych i budowa sieci na nowych terenach inwestycyjnych,
- **Sprawny system komunikacyjny w gminie**-modernizacja dróg gminnych, współpraca z Zarządem powiatu w sprawie modernizacji dróg powiatowych, rozbudowa infrastruktury drogowej, budowa ścieżek rowerowych itp.,
- **Zwiększenie walorów turystyczno-rekreacyjnych gminy**-zalesienia gleb niższych klas, nieużytkowych rolniczo, rozwój małej retencji, poprawa estetyki gminy,
- **Wykorzystanie walorów środowiska dla rozwoju gminy**-rozwój agroturystyki i ekologicznego rolnictwa,
- **Wysoki poziom świadomości ekologicznej mieszkańców gminy**-edukacja w zakresie ekologii, popularyzacja ekologicznych źródeł energii, popularyzacja energooszczędnych technologii, systemy selektywnej zbiórki odpadów, odzysk surowców wtórnych itp.

5. Programy i plan zadań

Zespoły robocze, powołane przez Wójta Gminy Gózd opracują szczegółowe programy realizacyjne. Zarys programów przedstawiono poniżej:

SFERA SPOŁECZNA

Inwestowanie w młodzież

1. **Program organizacji zajęć pozalekcyjnych dla młodzieży** – zwiększenie oferty edukacyjnej-organizacja w oparciu o bazę placówek oświatowych zajęć np. komputerowych, kulturalnych.
2. **Program organizacji wolnego czasu dla młodzieży**-budowa obiektów sportowych i rekreacyjnych,